

راهنمای رفتار درمانی دیالکتیکی

افراد افسرده و مضطرب

نویسنده

دکتر توماس ماررا

مترجم

شکوه ابوطالبی

با همکاری دکتر حسین کاویان فر

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۴۰۰

ماررا، تامس، (Marra, Thomas)

راهنمای رفتاردرمانی دیالکتیکی / نویسنده توماس ماررا؛ مترجم شکوه ابotalibi، با همکاری حسین کاویانفر.
مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۴۰۰. ۳۷۲ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰-۰-۳۵۱۱۵۰-۷

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Depressed & anxious: the dialectical behavior therapy workbook for overcoming depression & anxiety , c2004.

عنوان دیگر: رفتاردرمانی دیالکتیکی برای افسردگی و اضطراب.

موضوع: افسردگی - - به زبان ساده (Depression, Mental - - Popular works)

موضوع: اضطراب - - درمان - - به زبان ساده (Depression, Mental - - Treatment - - Popular works)

موضوع: اضطراب - - به زبان ساده (Anxiety - - Popular works)

موضوع: اضطراب - - درمان - - به زبان ساده (Anxiety - - treatment - - Popular works)

موضوع: رفتاردرمانی دیالکتیکی (Dialectical behavior therapy)

شناسه افزوده: ابotalibi، شکوه، ۱۳۳۳ - ، مترجم شناسه افزوده: کاویانفر، حسین، ۱۳۴۸ - ، مترجم

رده‌بندی دیوبی: ۶۱۶/۸۵۲۷۰۶ رده‌بندی کنگره: RC537

شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۲۴۸۶۷

حق چاپ محفوظ است

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی نویسنده، مترجم و ناشر آن است. تکشیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه، بروز پیامدهای ناگوار در زندگی و ایجاد محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌شود.

راهنمای رفتار درمانی دیالکتیکی افراد افسرده و مضطرب

نویسنده: دکتر توماس مارا

مترجم: شکوه ابوطالبی
با همکاری دکتر حسین کاویان فر

ویراستاری: گروه علمی رشد

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰ – شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: رامین

مرکز نشر و پخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای ۵ آذر مری، شماره ۴۱،
تلفن: ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: میدان انقلاب، رو به روی سینما بهمن، خیابان شهید منیری جاوید (اردیبهشت)، شماره ۷۲
تلفن: ۶۶۴۹۷۱۸۱ - ۶۶۴۹۸۳۸۶ - ۱۰۲۶۱

تهران - ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۹	سخن مترجم
۱۳	سپاسگزاری
فصل اول: اضطراب و افسردگی آمیخته: رفتار درمانی دیالکتیکی چگونه به شما کمک می کند	
۱۵	آمیختن احساس‌ها
۱۶	چرا آمیخته؟
۱۸	اختلال‌های اضطرابی
۲۲	اختلال‌های افسردگی
۲۴	اضطراب و افسردگی آمیخته
۲۴	نقش درمان‌های دارویی
۲۹	رفتار درمانی دیالکتیکی چیست؟
۳۰	رفتار درمانی دیالکتیکی چگونه به شما کمک می کند؟
۳۲	نقش فرار و دوری

چگونه از کتاب استفاده کنید.....	۳۵
فصل دوم: دیالکتیک اضطراب و افسردگی.....	۳۷
تعارض.....	۳۷
دیالکتیک‌ها در اضطراب و افسردگی آمیخته.....	۴۰
اعتماد در مقایسه با بدگمانی.....	۴۷
حوزه‌های دیالکتیکی.....	۶۳
تعارض و هیجان‌های شما.....	۶۸
تعارض بخشی از زندگی است.....	۷۱
هیجان‌های متناقض.....	۷۲
شکل‌گیری مصالحه و سازش.....	۷۸
فصل سوم: انکار حق احساس کردن.....	۸۵
چشم‌اندازی از هیجان‌ها.....	۸۶
بی‌ارزش شدن هیجان‌ها.....	۸۷
اضطراب، افسردگی و احساس بی‌ارزشی.....	۹۰
شناسایی احساس بی‌ارزشی.....	۹۴
احساس گناه و سرزنش.....	۹۶
انجام کار.....	۱۰۱
فصل چهارم: باید مشکل در من باشد.....	۱۰۵
مشکل با هیجان‌ها.....	۱۰۶
برچسب بیماری روانی.....	۱۰۶
نشانگان اضطراب و افسردگی آمیخته.....	۱۰۸
اضطراب ترس از تغییر: احساس گرفتار شدن.....	۱۱۰
افسردگی ترس از تغییر: احساس طردشده.....	۱۱۱
احساس‌ها و رفتار در مقابل هویت.....	۱۱۲
فصل پنجم: معنا سازی.....	۱۱۷
چرا باید برای ایجاد معنا در زندگی تلاش کنید؟.....	۱۱۸
چه چیزی برای شما معنادار است؟.....	۱۲۰
ترس از آفرینش معنای «نادرست».....	۱۲۳
آفرینش معنا در زندگی.....	۱۲۴
آیا به راستی نیاز به معنا دارد؟.....	۱۲۸
موانع شکل‌گیری معنا.....	۱۲۹
تمرین را شروع کنید.....	۱۳۰
موانع شناخت علاقه‌مندی‌های متعالی.....	۱۳۳

۱۵۱.....	فصل ششم: مهارت‌های ذهن‌آگاهی
۱۵۱.....	اشتیاق به نامگذاری
۱۵۵.....	ذهن‌آگاهی چیست؟
۱۵۷.....	راهبردهای رشد ذهن‌آگاهی
۱۶۳.....	آموزش مهارت‌های ذهن‌آگاهی
۱۷۹.....	تمرین‌ها را یادداشت و نگهداری کنید
۱۸۳.....	فصل هفتم: تنظیم هیجان
۱۸۴.....	نخست تجربه، سپس عمل
۱۸۶.....	نظریه هیجان
۱۹۳.....	فرض‌هایی در مورد مهارت‌های تنظیم هیجان‌ها
۱۹۴.....	آگاهی از هیجان‌های جاری
۱۹۸.....	ذهن‌آگاهی از احساسات آزاردهنده
۲۰۱.....	هیجان‌های اولیه و ثانوی
۲۲۲.....	افزایش تجربه‌های هیجانی مثبت
۲۲۴.....	ذهن‌آگاهی و تجربه‌های مثبت
۲۲۶.....	تمرکز ذهن‌آگاهی به هیجان‌های منفی
۲۲۹.....	اقدام مخالف
۲۴۸.....	یادآوری مهارت‌های باتان
۲۴۹.....	شش گام برای احساس بهتر
۲۵۵.....	فصل هشتم: مهارت‌های تاب‌آوری ناراحتی
۲۵۶.....	وقتی درد تمام نمی‌شود
۲۵۸.....	رؤیارویی کارآمد
۲۵۹.....	ذهن‌آگاهی و تاب‌آوری ناراحتی
۲۶۱.....	کاهش یا پذیرش اضطراب و افسردگی با استفاده از ذهن‌آگاهی
۲۶۴.....	خودآرامش بخشی
۲۷۵.....	مهارت‌های انحراف توجه
۲۸۰.....	بهبود بخشیدن به لحظه
۲۸۷.....	پذیرش و تفکر انتقادی
۲۹۱.....	فصل نهم: مهارت‌های رفتار راهبردی
۲۹۵.....	فوریت و زمان‌بندی
۳۰۲.....	آیا رفتار شما بازتاب خلق است یا راهبرد؟
۳۱۱.....	حساسیت هیجانی و بدگمانی نسبت به هیجان‌ها
۳۲۵.....	احساساتی بودن

مفهوم افسردگی و اضطراب برای بسیاری از ما آشنا است و همهٔ ما در طول زندگی کم‌وپیش افسردگی و اضطراب را تجربه کرده‌ایم. ترجمهٔ این کتاب و آماده‌سازی آن برای چاپ آنقدر به طول انجامید که اینک افسردگی و اضطراب ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا تمام دنیا را فرا گرفته است. بدین‌سان یکی از اهداف مترجم که افزودن منابع معتبر فارسی برای درمان افسردگی - اضطراب بوده، در این شرایط دشوار محقق گردید. با تداوم همه‌گیری ویروس کرونا و افزایش تعداد مبتلایان و جان باختگان و پیگیری سیاست خانه‌نشینی و قرنطینهٔ توسط حکومت‌ها، روزبه روز احساس تنها‌یی، افسردگی و اضطراب انسان‌ها بیشتر می‌شود.

مارشا لینهان^۱، روان‌پژوهک سرشناس آمریکایی و بنیان‌گذار رفتار درمانی دیالکتیکی در سال ۱۹۹۳ ابتدا روش خود را در زمینهٔ اختلال شخصیت مرزی به کار گرفت و به تدریج آن را گسترش داد و در این راه به موقوفیت‌های چشمگیری رسید. سپس نویسندهٔ

کتاب حاضر دکتر توماس ماررا^۱ در سال ۲۰۰۴ با استفاده از تکنیک‌های این روش و با تکیه بر یافته‌های خانم لینهان، بر سایر مشکلات و اختلال‌های روان‌شناختی از جمله افسردگی و اضطراب همزمان یا آمیخته در بیماران بسیاری اعمال کرد که نتایج آن بسیار سودمند بوده است.

دکتر توماس ماررا تلاش کرده است تا انواع آسیب‌های روان‌شناختی را مجزا کرده، هر کدام از مشکلات را در دسته‌بندی‌های مختلف به‌طور کامل توضیح داده و چگونگی رویارویی با واقعیت‌های دردناک و آسیب‌زا زندگی را تشریح نماید. این روش به گفت‌و‌گو و مناظرة درونی اشاره دارد و درمانگر به دنبال ذهن‌آگاهی^۲ است. یعنی فرد با گفت‌و‌گوهای ذهنی خود به‌طور آگاهانه روبه‌رو می‌شود تا بتواند خود را از چالش ذهنی رهایی بخشدیده و از این رهگذر به آشتی با خویش برسد.

کتابی که در دست دارید به ۹ قسمت یادیار^۳، مانند راه‌های ویژه^۴، تنها یک فکر^۵، هیجان‌ها^۶، بهبود^۷ و ... تقسیم شده و هر یادیار نیز از راهبردهای متعددی تشکیل شده است. هر یک از آن‌ها نیز به نوعه خود با مثال‌های گوناگون روشن و قابل فهم گردیده است و راه را برای درک هر چه بیشتر حواننده هموار کرده است. نویسنده برای استفاده از راهبردهای ارائه شده، تمرین‌هایی فراهم اورده که در جدول‌های منظم و به‌طور جداگانه روش پیگیری هر کدام را با مثال بیان کرده است. برای آسانی کار کافی است از هر جدول چند نسخه کپی تهیه کنید و پیش و پس از مداخله درمانی، خود را بیازمایید. با این کار می‌توانید تمرین‌ها را با فاصله زمانی معین دوباره انجام داده، روند بهبودی را پیگیری کنید.

روش رفتار درمانی دیالکتیکی همانند درمان مبتنی بر تعهد و پذیرش^۸ است. برای فرد مبتلا به افسردگی و اضطراب آمیخته با سایر آزدگی‌های روانی، نخستین گام این است که بپذیرد مشکلی دارد که باید با یاری و پیگیری خودش حل شود. از این گذشته به توانمندی خویش برای حل مشکل اعتماد کرده و با آن به صورت واقع‌بینانه روبه‌رو شود. در این صورت می‌تواند بر سستی ناشی از افسردگی و ترس ناشی از اضطراب غلبه

-
1. Thomas Marra
  2. Mindfulness
  3. Mnemonics
  4. Specific Paths
  5. Once Thought
  6. Emotions
  7. Improvement
  8. ACT

کرده، از رفتارهای اجتنابی و فرار از مشکل پرهیزد. چنین برخوردي با واقعیت‌های زندگی، گاهی طلاق‌فرسا و دشوار است. اما تنها چیزی که می‌تواند این مسیر را هموار سازد، نیاز به رها شدن از این درد و رنج است. پس با اعتماد به انتخاب راه می‌توانید به بهبود حال خودتان کمک کنید.

در نشیب و فراز ترجمه این کتاب جناب آقای دکتر حسین کاویان فر نیز مرا یاری کردند جا دارد که از همکاری ایشان، همچنین از ویراستار محترم جناب آقای هاما یاک آوادیس یانس صمیمانه تشکر کنم.